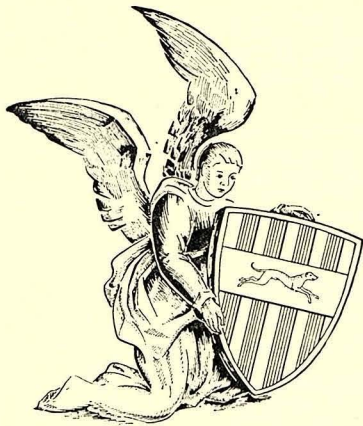

GOIGS A SANTA MARIA LA MAJOR

QUE ES VENERA A LA SEVA PARRÒQUIA D'INCA (MALLORCA)

Puix tot Inca en vós espera,
en el goig i en el dolor,
emparau la gent inquera,
santa Maria Major.

Fóreu l'alba lluminosa
d'aquest Regne enmig del mar
i al cor de l'illa, amorosa,
establíreu nostra llar:
Madona sou la primera
de l'Alqueria major:
governau la gent inquera,
santa Maria Major.

Dins pou que llum expandia
la llegenda us ha trobat;
duis romana senyoria
amb un títol ben nostrat.
Vostra imatge confedera
temps nou i tradició:
ajuntau la gent inquera,
santa Maria Major.

Sou morena i agradosa,
sol diví vos ha colrat;
Reina i Mare bondadosa,
imponent de majestat;
portau lliri per senyera
i a l'esquerra el Salvador:
encisau la gent inquera,
santa Maria Major.

Seis aquí, santa Madona,
per vetlar-nos tots els temps:
quan el cel de llamps retrona,
quan suaus bufen els vents;
en dissort i en esponera
donau-nos salvació:
ajudau la gent inquera,
santa Maria Major.

Compartiu el patronatge
amb dos sants màrtirs de Déu;
il·lustrau tan bon llinatge:
Malferit, Serra o Andreu...
De casa alta o llar planera
d'aquest poble sou l'honor:
honorau la gent inquera,
santa Maria Major.

Nostra Dona endiumenjada
de fires i Dijous Bo,
dau la fira més sortada
que ofereix el ver tresor
d'amor viu i fe sincera
que us encén el fogueró:
inflamau la gent inquera,
santa Maria Major.

A ciutat que deis tan vostra
dau empenta maternal;
si amb la feina prou demostra
un enginy industrial,
sigau-hi vós missatgera
de la fe i la germanor!
Enaltiu la gent inquera,
santa Maria Major.

A la pàtria vertadera,
malgrat boires i foscor,
conduïu la gent inquera,
santa Maria Major.

Lletra: Mn. Pere-Joan Llabrés i Martorell.

Música: P. Antoni Martorell i Miralles, T.O.R.

Dibuixos: Joan Maimó i Vadell.

V. Heu tret brotada en un poble ple de glòria.

R. En la possessió del Senyor, en la seva heretat.

PREGUEM

Déu, Pare de bondat, que heu volgut que la Mare del vostre Fill fos també Mare del poble cristià, escoltau els fills d'Inca que tenen la glòria major en el patrocini maternal de Santa Maria: enrobustiu la nostra fe, encoratjau-nos l'esperança, uniu-nos en la caritat perquè, després d'edificar sobre la germanor la ciutat present de la terra, arribem a la Pàtria i al Regne de Crist, que amb vós viu i regna pels segles dels segles. R/. Amén.

Majestuós i amable

Puix tot In-caenvós es-pe-ra, en el goig i en el do-
lor, em-pa-rau la gent in-que-ra, San-ta Ma-ri-a Ma-jor.
lor, con-du-ïu la gent in-que-ra, San-ta Ma-ri-a Ma-jor.

Estrofes
1. Fó-reu l'al-ba llu-mi-no-sa d'a-quest Reg-ne-en-mig del
mar i al cor de l'i-lla-ga-mo-ro-sa, es-ta-blí-reu nos-tra
llar; Ma-do-na sou la pri-me-ra de l'al-que-ri-a ma-
jor, go-ver-nau la gent in-que-ra, San-ta Ma-ri-a Ma-jor.

NOTA HISTÒRICA

Des del temps de la conquesta, Inca és «la major alqueria que és en Mallorca» (*Crònica de Jaume I*, 94), la primera vila de la part forana al llarg d'una tradició que arranca de la constitució d'aquest Regne cristià enmig del mar.

Després de l'alba cristiana de la reconquesta (1229) i restaurat el bisbat de Mallorca pel papa Gregori IX (1237-38), Inca tingué la seva parròquia dedicada, com consta per la bulla del papa Innocenci IV de l'any 1247, a Santa Maria.

Es bastí aleshores una església gòtica que el 1329 ja era anomenada «església de Madona Santa Maria d'Inca». La devia presidir una «majestat romànica» de la Mare de Déu semblant a les que encara es veneren a Lloseta o Artà.

L'encesa devoció dels inquers a Santa Maria ens ha llegat dos joiells gòtics de valor incomparable dins l'art mallorquí. L'any 1373 Joan Daurer pintà una taula bellíssima de «Madona Santa Maria d'Inca», figura central d'un tríptic, per senyorejar a la parròquia de la qual era titular. Pocs anys després, l'artista francès, mestre de catedrals gòtiques, Pere de Sant Joan, esculpia la majestuosa estàtua que ara veneram. Era a finals del XIV o començaments del XV puix Pere de Sant Joan començà el 1398 el portal major de la parròquia de Sant Miquel de Ciutat.

Santa Maria la Major —aquest títol, de reminiscències romanes, és documentat a Inca a començaments del s. XVIII— té, com les altres Mare-de-déus trobades, la seva llegenda. Uns pollencins que venien a fer dijous la trobaren dins un pou al camp d'Oca. Se l'endugueren a Pollença però la imatge retornà a la vila d'on volia ser Madona per sempre.

L'antiga església parroquial de Santa Maria fou esbucada l'any 1706 per construir-ne, al seu lloc, una de nova, que no va ser acabada fins el 1843 amb el portal major.

Dia 13 de juny del 1713 el papa Climent XII aprovà la confraria de Santa Maria la Major i l'enriquí amb nombroses indulgències. Aleshores ja la festa era el segon diumenge de novembre, en què l'Església celebrava el Patrocini de la Mare de Déu. Seguint aquesta tradició, encara ara la hi celebrem després de tres fires dominicals, el diumenge abans del Dijous Bo.

Amb un breu apostòlic, datat el 27 de gener del 1966, el papa Pau VI concedí a la venerada imatge la coronació pontifícia. Fou solemnement coronada el diumenge 28 de maig del 1967 en el camp esportiu del Constància pel Cardenal Arcadi Larraona, acompanyat dels bisbes de Mallorca, Rafael Alvarez, i d'Eivissa, Francesc Planas.

La coronació pontifícia va ser la culminació d'una devoció de segles, que traspua fe i amor de pàtria. La devoció tradicional a Santa Maria la Major uneix les generacions del segle XX amb els homes i dones d'Inca que, al llarg de les centúries, s'han sentit emparats per tan dolça Mare. Senyors i menestrals, amos i llauradors, famílies de noble nissaga i gent senzilla han tingut en Santa Maria la major glòria i honor del poble inquer. Al voltant del seu trono reial, com perles de la seva corona, brillen els noms de la família Malferit, insignes per la religió, el dret o la política; del venerable P. Rafel Serra; de Sor Clara Andreu; de l'apostòlic P. Marià Payeras; del bisbe Gabriel Llopart, i de tants d'altres.

És la devoció que cada any crema i fulgura en els foguerons de la vigília de la festa titular.

Una espira del fogueró que crema en honor de la nostra Madona en el cor de cada inquer —altrament «no som d'Inca ni som cristians»—, són aquests GOIGS que, en la teringa dels millors cantors nostres que han enaltit Santa Maria la Major, dedic a la que, des del meu bateig en la seva parròquia, és la meva Mare, en el cinquantè aniversari de la meva confirmació, també a la parròquia major de la meva ciutat nadiua (16 de maig del 1939).

Pere-Joan Llabrés i Martorell,
canonge de la Seu de Mallorca.